

Brutal tisorada

El govern Bauzà fa la retallada de despesa pública més grossa: acomiada interins i fins i tot tanca dos hospitals, entre més mesures.

L'escenificació va ser la de les grans ocasions. El president José Ramón Bauzà volgué que tots els membres del seu govern fossin presents al seu costat quan va anunciar la més gran retallada dels serveis públics a les Balears. Fou el dilluns dia 30 d'abril. Amb un semblant seriós, amb voluntat de parèixer patir per a estar a l'altura de les circumstàncies, Bauzà anà desgranant les mesures que pensa accomplir per a reduir el dèficit, enguany mateix, fins a assolir els objectius que li han imposat des del govern espanyol.

Bauzà. El president volgué justificar la brutal tisorada en la manca de recursos: "No es pot gastar allò que no es té", va dir a tall d'introducció del seu discurs. Aquesta obvietat li serví per a desenvolupar la tesi que era "imprescindible" una forta retallada –d'uns 263 milions– que, juntament amb la previsió d'augment de recaptació –uns 73 milions, gràcies als nous impostos, com ara el cèntim sanitari, que es paga a les benzineres il·lenques des de l'1 de maig; i, també, gràcies a la privatització parcial d'IB3–, permetrà un ajust pressupostari de quasi 350 milions

d'euros. Aquesta és la quantitat que el govern suposadament *amic* de Mariano Rajoy exigeix a les Balears per a complir l'objectiu de dèficit. Si no ho fes així, el president assegurà que podria ser que l'autonomia il·lenca fos intervinguda. En canvi, fent "el sacrifici" que anuncià, "evitem que es pugui pensar que les Balears sigui intervinguda en el futur".

Aquesta idea fou desenvolupada més tard pel conseller d'Economia, Josep Ignasi Aguiló, que remarcà el "desastre" que "ens trobarem" –arran de la gestió del govern progressista del 2007 al 2011– havia estat "molt pitjor" que no s'imaginaven, i això havia deixat el govern balear tan malament que ara perillava de ser intervinguda, cosa que "s'evitarà" gràcies a aquestes mesures.

El discurs presidencial volgué ser una mena de *Sang, suor i llàgrimes* de reminiscències churchillianes, a efectes estrictament econòmics, és clar. Però, alhora, apel·lant a l'optimisme

Dilluns 30 d'abril, el president Bauzà, envoltat del seu govern, anuncià unes retallades molt doloroses per a les illes Balears.

i a l'esperança en un futur millor: les mesures serviran perquè així “podrem contenir l'enorme constel·lació del deute i també serviran per a restaurar les esperances defraudades”. El·lípticament, doncs, una nova càrrega contra el govern antecessor. Segons Bauzà, allò que passava a detallar a continuació no era només un pla de “mesures d'estalvi” sinó també de “mesures de creixement de l'economia”. Per això les anomenà “pacte pel creixement”.

És un nom molt curiós, per a un pla de degollament dels serveis públics illencs. Primer, perquè no és cap pacte, atès que no hi ha cap mesura pactada ni amb l'oposició ni amb els sindicats ni amb ningú. I, respecte a *creixement*, és un misteri saber per què el volgué anomenar així: no va anunciar ni una sola mesura que perseguís el creixement econòmic; totes eren retallades de la despesa pública.

Seguint aquesta peculiar forma d'explicar les coses que té José Ramón Bauzà, dilluns mateix a la nit es va fer entrevistar per la televisió pública, IB3, a fi de continuar propagant les bonances del seu pla. Després de repetir que bona part de la culpa és del “desastre” que es trobà el PP quan assumí el poder —“la dificultat és extrema en bona part per l'herència rebuda”—, que la crisi requereix mesures valentes —“perquè si no ho feim nosaltres, vindrà algú del govern central i ho farà”— i de justificar les retallades, la periodista que l'entrevistava li demanà, per a tancar l'entrevista, una bona notícia per als televidents: “Les mesures aprovades”, va dir Bauzà, amb la fredor característica. És a dir, que clavar una destrallada —més que una tisorada— als serveis públics illencs era la bona notícia que podia donar per a injectar optimisme als ciutadans.

Mesures. La part més estrident del pla anunciat per Bauzà són les retallades a la sanitat. Tancarà dos hospitals, el Joan March enguany i el General el segon semestre de l'any que ve. És la mesura que més esbalaïment social ha aixecat. Mai no havia passat res de semblant. D'hospitals se n'obrien de nous, fins ara, perquè els

Els sindicats majoritaris (STEI, UGT i CCOO) s'oposen a les mesures anunciades pel govern balear, especialment les retallades dràstiques a l'educació i a la sanitat.

ciutadans tinguessin més bona assistència sanitària. Ara ja no. “L'estat del benestar s'ha de guanyar dia a dia i d'aquí ve que fem això”, va dir el conseller d'Economia, Josep Ignasi Aguiló. “Això” és, entre més coses, que el govern tanca dos hospitals que es dedicaven a malalts crònics i a atenció pal·liativa. El primer fou construït el 1942 gràcies a la donació dels terrenys per part del magnat Joan March. El segon va ser fundat per un reial privilegi que data del 29 de maig del 1456. Té, per tant, 556 anys d'història: el segon semestre del 2013 se li acabarà, la història.

A més, al sector de la sanitat es “flexibilitzen” els horaris laborals de tot el personal, és a dir, que s'amplien, per a evitar els pagaments extres. Els centres de salut tancaran les portes a dos quarts de 6 de l'horabaixa de dilluns a dijous i a les 3 el divendres, en lloc de restar oberts fins a les 9 del vespre, com fins ara. Els sindicats ja han alertat que aquestes mesures col·lapsaran els serveis d'urgències. Així mateix, se suspelen diversos complements salarials que el conveni del ram preveia i també s'eliminen les lliurances després de les guàrdies. Pel que fa a la despesa en la factura farmacèutica, el govern assegura que “es reduirà”, però no indica exactament com. Totes aquestes mesures, entre

més, segons l'executiu, permetran d'estalviar uns 105 milions d'euros.

Educació també rep. En total el govern espera estalviar per aquest costat 37,5 milions. Per a assolir l'objectiu es farà una relació de llocs de feina docents per a “optimitzar” els recursos humans, no es contractaran més interins ni laborals, s'aplicarà un pla contra l'absentisme laboral docent, se suspendrà el complement retributiu de productivitat, s'augmentarà el nombre d'hores lectives a la setmana de cada professor, creixerà la proporció alumnes/professor —Bauzà va dir, a l'entrevista televisiva, amb un somriure irònic al rostre, que “quan jo estudiava érem més de 40 a la classe, i no hem sortit tan malament”—, augmentaran les hores setmanals laborals de 35 a 37,5, es reduirà el personal de suport, se suspendran diverses ajudes i subvencions, se suspendran els premis —als alumnes que excel·lien en els estudis—, no es contractaran nous docents per baixes inferiors a 30 dies...

La resta de l'estalvi forçat —uns 123 milions— es pretén que surti de tots els altres departaments de l'administració autonòmica. Es permetrà la redistribució de funcionaris per diversos departaments, i així no se n'hauran de contractar d'interins ni

Els caps de l'oposició parlamentària, Biel Barceló (PSM) i Francina Armengol (PSIB-PSOE) van criticar Bauzà tot d'una de saber-se les mesures.

de laborals, se suspendran ajudes diverses al funcionaris, s'augmentaran les hores de feina setmanals de 35 a 37,5 sense cobrar més, se suspendran les oposicions... En personal, s'espera estalviar quasi 46 milions. Per una altra banda, en despesa corrent de tota l'administració autonòmica el govern confia de reduir quasi 11 milions amb una central de compres, amb la limitació de la despesa en energia i telefonia, amb la reducció de despeses protocol·làries, amb l'eliminació de l'assistència a cursets i seminaris...

Finalment, totes les conselleries rebran menys diners dels previstos. Aquestes retallades han de portar un estalvi d'uns 74,1 milions d'euros.

Polèmica. Com és bo d'imaginar, el pla no va ser rebut amablement ni per l'oposició política –PSOE i PSM– ni pels sindicats –UGT, CCOO, STEI... Malgrat que el conseller de Funció Pública, Simó Gornés, va voler tranquil·litzar tothom assegurant que “les mesures són temporals”, que “no s'acomiadaran funcionaris” i que el personal interí i laboral que perdrà la feina no serà “tant com diuen els sindicats”, la veritat és que ningú no es va tranquil·litzar gaire.

Els sindicats acudiren a la seu de la vice-presidència Econòmica del govern per a participar en la mesa de negociació. Però les tres principals centrals –UGT, CCOO i STEI– significativament només varen estar uns pocs minuts al despatx del vice-

president. Perquè no hi hagué cap negociació i rebutjaren la política de fets consumats que l'executiu els va imposar. “Ens diuen que no hi ha marge per a negociar res”, assegurà el representant de l'STEI, Sebastià Serra, que considerarà tot plegat “un absurd”, perquè “ja ho tenien decidit. Convoquen la mesa de negociació i la primera cosa que ens diuen és que no es pot negociar res: absurd”. Des del Sindicat Mèdic –tradicionalment proper a les tesis del PP–, el president, Miguel Lázaro, malgrat que no abandonà la reunió, afirmava en sortint que el pla “comportarà una disminució de la qualitat assistencial (en la sanitat pública) perquè és segur que augmentaran les llistes d'espera”.

Des d'UGT, Miguel Ángel Romero assegurà que el pla “implicarà l'acomiadament (encara que ells usin eufemismes com ara ‘cessament’) d'uns 2.000 treballadors de la sanitat pública. Ahora, en l'educació pública totes les retallades anunciades voldran dir que hi sobranen pel cap baix uns 800 interins. Aquests són els nombres, sense eufemismes”.

Sobre quants de treballadors –interins i personal laboral– perdran la feina per aquestes mesures, no hi ha acord entre sindicats i govern. L'executiu, a través del conseller de Funció Pública, Simó Gornés, només ha admès que “seran un miler” que “podrien” perdre la feina.

En canvi, el representant de CCOO, Manel Garcia, es mostrava desolat

perquè, a parer seu, el pla anunciat pel govern balear s'inclou dins allò que ell considera la “destrucció de l'estat del benestar”. “Això que fan [els governs del PP] en el fons no són simples retallades de despesa, sinó la destrucció sistemàtica de l'estat del benestar; ens volen fer còmplices d'aquesta destrucció. La resposta no pot ser només sindical. La resposta l'ha de donar el conjunt de la societat.”

Com es preveia, la primera sessió plenària regular del Parlament després de l'anunci de les retallades, que fou dimecres de la setmana passada, es convertí en un ping-pong de retrets entre oposició i govern arran del pla esmentat. Des del PSOE, la portaveu Francina Armengol es mostrà molt crítica envers totes les iniciatives de retallades de Bauzà, i assegurà que rere l'excusa d'estalviar hi ha la voluntat ideològica de debilitar l'estat del benestar: “Si jo fos presidenta, abans que tancar dos hospitals tancaria el metro de Palma i el Palma Arena.” La resposta del president va ser un contraatac en tota regla: “En lloc d'agitar el carrer hauríeu de sortir-hi, al carrer, i demanar perdó per la vostra gestió.”

Per part del PSM, el secretari general, Biel Barceló, criticà igualment fort i ferm el pla del govern perquè “pretén desmantellar l'estat del benestar” i perquè “en lloc de treure'ns del pou ens hi enfonsa encara més”.

Miquel Payeras